

Petr Louženský:

Česká tvorba pro dětský sbor od roku 1945 po současnost.

Disertační práce, Praha 2017, počítačový tisk, 115 stran.

Oponentský posudek:

Po prostudování disertační práce Petra Louženského konstatuji úvodem, že autor si vybral téma atraktivní, kterému v muzikologické oblasti průběhem let nebyla věnována taková pozornost, jakou by si z hlediska prokazatelného vývoje dětského sborového zpěvu zasloužovala. Několik starších prací (Lýsek, Gregor, Macková) zejména vývoj 60. Let 20. století nehodnotí a tak poslední závažnou a obsahově bohatou studii je publikace **Cantus iuventutis** Aleny Burešové, vydaná Univerzitou Palackého v Olomouci v roce 2002. Ta byla z hlediska rozvrhu jednotlivých kapitol v hrubých rysech i určitou inspirací pro práci Petra Louženského.

Úvodní kapitoly Louženský věnuje vývoji a problematice dětského sborového zpěvu, vývoji dětského hlasu i aspektům hudebně výchovným. Autor tu přináší celou řadu konkrétních poznatků a zkušeností, které vidím jako cenný informační materiál pro sbormistry i pedagogy, kteří jsou součástí vzdělávacího procesu základních uměleckých škol. Porovnáním úrovně našich a zahraničních dětských sborů dochází autor k sympatickému poznání, že i řada našich předních těles v této oblasti splňuje kvalitativně ta nejvyšší umělecká kritéria a přivádí ze světových interpretačních soutěží řadu prestižních ocenění. Autor také velmi správně poukazuje na negativní jevy, které se v oblasti dětského sborového zpěvu vyskytují a které další vývoj brzdí (přetrvávající předsudky o využívání a uplatnění dětských sborů, jejich začleňování do školní oblasti, rozdílná kvalita sbormistrů, materiální podpora, podpora tvorby, pozornost médií a další). Přitom autor vychází ze znalostí terénu, kde v různých typech dětských sborů tuto problematiku dokonale poznal a ve své práci rozkryl. V současné době si úspěšně vede jako sbormistr v našem špičkovém Kühnově dětském sboru s nímž získal řadu prestižních cen v zahraničních soutěžích. Zcela oprávněný je Louženského argument, kritizující současné nedostatky v publikační činnosti dětské sborové literatury. Chybí vydávání a propagace umělecky kvalitních, vhodných a již osvědčených skladeb, kterým před rokem 1989 pomáhaly na svět naše přední vydavatelství a pravidelně pořádané skladatelské a interpretační soutěže (Jihlava, Olomouc, Jirkov).

Autor provedl velmi zodpovědně výběr skladeb a pro fundované rozборы volil díla českých skladatelů 20. století, která inovativním způsobem obohatila dětskou sborovou tvorbu o závažné skladby různých forem a posunula i obsahovou laťku této literatury o závažná filozofická, duchovní i humanistická témata (skladatelé: Eben, , Fiala, Hanuš, Hořinka, I.Hurník, Ivanovič, Klusák, Kubelík, Kurz, Lukáš, Málek , Vičar). Trochu mne překvapil pouze výběr nepochybně kvalitní, avšak mimořádně obtížné skladby Invence a Interludia R.Kubelíka, když sám autor této práce si klade otázku:(.....zda se najdou sbory, které se tento monument pokusí zdolat). Na tomto místě si dovoluji upozornit na velmi zdařilý a vhodný cyklus **Přírodě** významného českého skladatele Miloslava Kabeláče.

Celkem logicky chápu že se autor rozhodl pro třídění ukázek podle počtu hlasů, tedy podle obtížnosti (od snadného ke komplikovanému). To pak ještě doplnil o tři žánrové kategorie. Je známo, že i nekonvenční jednohlas (viz.Kurz) může být pro interprety obtížnější nežli prakticky

zpracovaný vícehlas. Tady mne napadá možnost odlišení na tři základní (pro veškerou tvorbu použitelné) kategorie: světskou, duchovní (liturgickou i neliturgickou, chorální, vánoční) a folklorní a v každé z těchto kategorií lze k hodnocení připojit údaj o obtížnosti a počtu hlasů. To však nebude hodnoceno jako výtka této práci nýbrž jako námět pro další úvahy.

Analytické sondy k hodnoceným skladbám jsou provedeny velmi důkladně, trefně charakterizují skladatelův rukopis a navíc (na rozdíl od publikace A.Burešové) jsou obohaceny cennými postřehy a radami k jejich nácvičce a interpretaci. Jsem přesvědčen, že tato práce prokázala důkladnou znalost problematiky zvoleného tématu jakož i praktické zkušenosti sbormistra a dirigenta Petra Louženského. V závěru práce jsou výstižně shrnuty autorovy úvahy, současný stav i perspektiva dalšího vývoje v oblasti dětského sborového zpěvu.

Práce je opatřena seznamem použité literatury a je psána kultivovaným, srozumitelným jazykem.

Doporučuji aby byla přijata k obhajobě.

V Praze 27. srpna 2017.

Jiří Teml.